

Po pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ —
četrt „ 6 „ 50 „
mesec „ 2 „ 20 „

V upravnishvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ —
četrt „ 5 „ —
mesec „ 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravnishvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhajava vsak dan, izvenredni
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 97.

V Ljubljani, v torek 29. aprila 1902.

Letnik XXX.

Vabilo na naročbo.

S 1. majem se pričinja nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v upravnishvu:

Vse leto 20 kron. Četrt leta . 5 kron.
Pol leta 10 „ Jeden mesec 1 K 70 h
Za pošiljanje na dom je plačati 20 h na mesec.

Po pošti pošiljan velja:

Vse leto 26 kron. Četrt leta . 6 K 50 h
Pol leta 13 „ Jeden mesec 2 K 20 h

Plačuje se naprej.

Na naročila brez priložene naročnine se ne ozira.

Upravnishvo „Slovenca“.

Demonstracija.

Dunaj, 28. aprila.

Politika nemških strank v avstrijskem parlamentu kaže od slučaja do slučaja, da so gospodje vse pozabili in se ničesa naučili. Pozabili so, da so ustvarili ustavo, ki priznava vsem narodom enakopravnost v šoli, uradu in javnem življenju. Parlament hoče imeti, toda le za se, a zastopniki drugih narodov naj so strežaji ob durih. Ako Nemci hočejo parlament ter v parlamentu res braniti prave koristi nemškega naroda, potem se morajo najprvo naučiti pravičnosti ter pozabiti na čase Bacha in Schmerlinga. Nemci imajo neko zgodovinsko pravo — pustimo jim to — da so prvi mej enakimi v državi, mej enakimi najmočnejši. Toda neomejene hegemonije jim nemški narodi ne bodo nikdar priznali. Dvojne vrste državljancev ne pozna niti ustava, niti je mogoča vlada, ki bi Nemcem zagotovila tako hegemonijo. Ako morda izvzamemo ustavno veleposestvo, pri nobeni nemški stranki ne zasledimo stalnih načel, realne politike,

marveč samo izzivanja, katera naj bi vlada branila s svojo avtoriteto.

S kolikim ponosom se je po zadnjih volitvah utaborila v zbornici nemška ljudska stranka. Njen sedanji voditelj, dr. pl. Derschatta, jo je spretno prijadral s tovariši v vladno vodovje. A že ob prvi oviri, ob celjski postojanki, je mogočna nemška ladija dobila zevajočo luknjo, da je zajemala vodo. Umaknili so se Normani v pristanišče najstrožje opozicije, ob enem pa pri vladi beradijo za protekcijo.

Se z večjim ropotom in z vihrajočo zastavo je nastopila v zbornici vsenemška stranka. Na levo in desno je dvignila bič. Večkrat so se nemške stranke vpregle v vsenemški voz. Vsaka stranka pa, ki prisega na skrajni radikalizem ter drvi za meglenimi utopijami, konečno omaga, ker ji poide sapa ali ker ne zna brzdati svoje megalomanije. Tako je sedaj tudi v vsenemški stranki, ki se je razdvajala v dva sovražna tabora. Najboljši prejšnji prijatelji se danes pobijajo na žive in mrtve. Resnosti tej stranki itak nismo prisojali. Tako je tudi njen zadnji junaški čin naravnost smešen in frivolen.

Schönererjevi pristaši so namreč izdelali načrt zakona, s katerim naj bi se nemščina proglasila kot državni jezik. Vsak uradnik mora biti zmožen nemškega jezika, ki naj je obravnavni jezik v parlamentu in v delegaciji, uradni jezik državnih uradov v notranji in vnanji službi. V vsaki občini smejo biti le nemške šole, ako to zahteva občinski zastop. Vse dose danje nasprotne naredbe in navade se naj razveljavijo in odpravijo.

Ta iz osmih paragrafov sestavljeni načrt je dr. Bareuther v imenu vsenemške stranke poslal vsem nemškim poslancem, da ga podpišejo. Gospodje pa so toliko milostni, da izvzamejo Galicijo, Bukovino in Dalmacijo. Zakon naj velja samo za kronovine, ki so bile v zvezi z nemškimi deželami. Zato se je Schönerer obrnil tudi na nemške »ultramontance«, katere sicer črti kot »izdajice« nemškega naroda. Celo Wolf se norčuje v svojem glasilu ter imenuje ta načrt »prazno demonstracijo«. Tudi demon-

stracija — piše »Ost. Rundschau« — ima le tedaj svoj namen, ako more biti v gotovih razmerah malo več, nego sama demonstracija. Demonstracija je lahko tudi grožnja. Groziti moreš komu, da ga ustreliš in s tem ostrašiš. V ta namen pa je treba imeti samokres v rokah. Ako pa držiš v rokah lesenega »zajca«, s tem nikogar ne ostrašiš.

Da, le zajec za sezuvanje čevljev je ta najnovejši načrt. Schönerer in tovariši hočejo pokazati, da jih K. H. Wolf ni še ugnal v kozji rog. Schönerer sam dobro ve, da za svoj predlog ne dobi niti vseh nemških glasov. In v tem slučaju dobi priliko, da jih šiba in biče kot »izdajice«. Ako pa vsi nemški poslanci podpišejo predlog — kar pa je popolnoma izključeno — potem bode kot Neron gledal s svojega prestola parlamentarno pogorishče. Danes je kodifikacija nemškega kot državnega jezika bolj nemogoča, nego sploh kedaj. Državni zbor ima toliko nujnega dela, da more le Schönerer predlagati, kar je zbornica že opetovano zavrgla.

Dne 21. sušca 1898 so dr. Funke, dr. Gross, dr. Pergelt in tovariši, princ Liechtenstein, dr. Pattai in tovariši, dr. Steinwender, dr. pl. Hofmann, Kaiser in tovariši, Schönerer in tovariši nujno predlagali v zbornici, naj vlada takoj predloži načrt jezikovnega zakona, oziroma naj ga izdela poseben osek, in sicer tako, da se nemščina zakonito določi kot državni jezik.

Dne 23. sušca 1898 je baron Dipauli s tovariši nujno predlagal, naj poseben osek 36 članov izdela načrt zakona, s katerim se stalno reši narodnostno in jezikovno vprašanje v Avstriji.

Soc.-dem. Zeller in tovariši so 31. sušca 1898 nujno predlagali, naj poseben osek načrta zakon, ki bode vsem narodom zagotavljal popolno ravnopravnost.

Dr. Gregorec in tovariši so 23. t. m. predložili zbornici že izdelan načrt, ki še sedaj leži v pisarni. In kaj se je zgodilo? Dne 27. aprila 1898 se je pričela razprava o teh predlogih. Razprava je trajala do 8. junija, govorilo je v 12 sejah 39 govornikov.

Ta dan pa je grof Thun odgodil drž. zbor in vsi predlogi so romali v registraturo. Ker pa hoče na pr. poslanec Kaiser biti bolj nemški nego Schönerer, in dr. Gross tudi noče ostati za Lemischem, zato je verjetno, da nemška ljudska in napredna stranka podpišeti vsenemški predlog, drugih podpisov Schönerer itak ne dobi. Torej prazna, a zlobna demonstracija!

Današnja seja

se je pričela ob 3. uri. Zbornica je komaj sklepčna. Govorila sta Maštalka in poročevalec dr. Menger skoraj izključno le o bruseljskih dogovorih glede sladkorja. Sploh se je vsa razprava o indirektnih davkih sukala le ob sladkornem vprašanju.

Na vrsto pride poglavje »sol in tobak«. Poročevalec sta Barwinski in Robič. Ker je pri tej točki oglašeni le šest govornikov, zato je skoraj gotovo, da se jutri vrši glasovanje o mitnicah.

V proračunskem odseku je poslanec Schraffl predlagal, da naj se s 1. julijem t. l. državne mitnice odpravijo. Ker v odseku ta predlog ni obveljal, ga Schraffl vzdržuje kot predlog manjšine. Ker gotovo vsi zastopniki kmečkih občin glasujejo za odpravo drž. mitnic, je mogoče, da Schrafflov predlog obvelja. Fin. minister dr. pl. Böhm je v zadnjem svojem govoru dal razumeti, da odstopi, ako zbornica vsprejme Schrafflov predlog. Poslanci sodijo, da se fin. minister ravno ne vleče za mitnice, marveč hoče le pritiskati na zbornico, da glasuje za obdačenje voznih listkov.

Govor posl. Žitnika.

(V drž. zboru dne 15. aprila.)

(Konec.)

Primorsko.

Izprva sem hotel obširneje govoriti o ljudskih šolah na Primorskem. Nabral sem si ogromnega gradiva o šolah v Istri, Trstu in na Goriškem. Govoriti bi moral še dve, morda tri ure. Toda preveč bi izrabljal potrpežljivost visoke zbornice, zato si hočem gradivo prihraniti za drugo priliko, ter da-

LISTEK.

[34]

Slepi muzik.

Rusko spisal Vladimir Korolenko, prevel Krilič.

Dalje je res vsak spomin o banduristu izginil v široki razpoki poldrugstoletne plošče . . .

Nekoliko trenutkov je nastal globok molk, ki ga je motilo le šumenje listja. Pretrgan je bil z zategnjenim, pobožnim vzdihom. K gospodi je pristopil Ostap, posestnik livade in lastnik poslednjega prebivališča starega hetmana, in z velikim začudenjem gledal, kako je mladenič z nepremičnimi očmi, obrnjenimi kvišku, s tipom čital črke, ki so za videče ljudi skrite po stotinah let, dežju in viharji.

»Božja moč,« je rekel Ostap in pobožno gledal Petra . . . »Božja moč odkriva slepcu, kar zdrave oči ne vidijo . . .«

»Ali razumete zdaj, gospodična, zakaj sem se spomnil tega Jurka-bandurista,« je vprašal dijak, ko se je stara kočija spet tiho pomikala po prašni poti, ki je držala proti samostanu. »Jaz in brat sva se čudila, kako je mogel slepec spremljati Karega z njegovimi hitrimi četami. Recimo, da je bil Kari

takrat navaden kozaški poveljnik. Gotovo je pa, da je vedno zapovedoval kozaškim konjenikom-strelcem. Banduristi so bili siromašni starci, ki so hodili od sela do sela z bisago in pesmijo. Se le danes, ko vidim vašega Petra, je kar naenkrat v moji domisljiji vstala postava slepega Jurka, z banduro mesto puške na rami in jahajočega na konju . . .«

»In morebiti se je udeleževal bojov . . . V vojskah je bil gotovo, v nevarnostih tudi . . .« je nadaljeval mladenič zamišljeno. »Kaki časi so bili v naši Ukrajini!«

»Kako je to strašno,« je vzdihnila Ana Mihajlovna.

»Kako lepo je bilo to,« se je izrazil mladenič.

»Zdaj se nič več ne primeri kaj podobnega,« je rezko rekel Peter, ki je tudi prijezdil. Vzdignil je obrvi in pozorno poslušal topot sosednih konj, ter poglaj svojega konja, da je šel vstric kočije. Njegov obraz je bil bledejši kakor po navadi, na njem se je kazala notranja razburjenost . . . »Zdaj je vse to izginilo,« je ponovil.

»Kar je moralo izginiti, je izginilo,« je rekel Maksim nekako hladno. »Oni so živeli po svoje, vi pa iščite svojega . . .«

»Vi lahko govorite,« je odvrnil dijak; »vi ste življenju vzeli svoj del . . .«

»No, pa tudi življenje mi je vzelo mojega,« se je nasmehnil stari garibaldinec in se ozrl na bergele.

Potem je malo pomolčal in pristavil: »Tudi jaz sem nekdaj vzdihoval o kozaštvu, o njega burni poeziji in prostosti. Bil sem celo pri Sadiku na Turškem.«

»Kako je pa bilo?« so živahno vprašali mladeniči.

»Ozdravel sem, ko sem videl vaše „prosto“ kozaštvo v službi turškega despotizma. Zgodovinska maškerada in pustolovstvo! . . . Razumel sem, da je zgodovina to staro cu njo spravila v ozadje in da ni glavno v teh lepih oblikah, ampak v ciljih . . . Potem sem pa odšel v Italijo. Dasi še jezika teh ljudi nisem umel, vendar sem bil pripravljen umreti za njih vzore.«

Maksim je govoril resno in z neko odkrito odločnostjo. Burnih prepričkov, ki jih je imel oče Stavručenko s sinovi, se ni udeleževal in se samo posmehoval in se dobrosrčno nasmehal, ko se je mladež obračala

*) Čajkovski, Ukrajinec-romantik, znan pod imenom Sadika-paše, si je domisljal organizirati kozaštvo kot samostojno politično moč v Turčiji. — Opomba pisateljeva.

do njega in ga štela za svojega zaveznika. Zdaj pa je bil ginjen od odmevov te ginja drame, ki je tako nenadoma vsem očivila ob z mahom poraščenem kamnu in čutil je tudi, da je ta odlomek iz preteklosti tako čudno dotikal Petra, ki je stal pred njimi . . .

Zdaj mladi ljudje niso odgovarjali — morebiti je pod vplivom živega čuvstva, ki so ga pred nekoliko minutami preživeli na Ostapovi livadi, gomilna plošča tako jasno govorila o smrti preteklosti, — ali morebiti pod vplivom imponirajoče odkritosrčnosti starega veterana . . .

»Kaj nam torej ostane?« je vprašal dijak po trenutnem molku.

»Ista večna borba.«

»Kje? Na kak način?«

»Iščite,« je odvrnil Maksim kratko.

Zdaj je Maksim opustil svoj lahek nasmešljiv ton in bil vidno razpeločen za resen pogovor. Ali za resen pogovor o tej stvari zdaj ni bilo več časa . . . Kočija se je pripeljala do samostanskih vrat in dijak je sklonjen prijel Petrovega konja za uzdo; na Petrovem obrazu se je kakor v odprti knjigi bralo globoko razburjenje.

(Dalje prih.)

nes le kratko opozarjati naučno upravo na žalostne šolske razmere v teh pokrajinah.

V Istri je nad 17.000 za šolo godnih slovanskih otrok, ki šole ne obiskujejo, ker je nimajo. In kdo je kriv? Ne toliko italijanski poslanci, marveč naučna uprava, deželni šolski svet v Trstu!

Ta bi moral skrbeti, da tudi slovanski otroci, katerih stariši plačujejo za šolstvo, dobe potrebne šole. Poslanec Spinčić n. pr. je vložil že nebroj interpelacij v tem oziru, a zgodilo se ni nič. Že leta 1893 sta proračunski odsek in tudi zbornica vsprejela resolucijo, ki se glasi:

»C. kr. vlada se pozivlja, da vso svojo pozornost obrača na ljudske šole v Primorju ter poskrbi, da vsi za šolo godni otroci dobivajo pouk v ljudski šoli v svojem materinem jeziku.«

In od leta 1893 vlada ni nič storila. (Poslanec Spinčić: Prav nič!) V Trstu že od leta 1884 Slovenci prosijo, naj bi se jim ustanovila v mestu slovenska ljudska šola. Mnogo se je o tem že govorilo v tej zbornici, pa brez uspeha. Da vsaj nekaj slovenskih otrok v Trstu dobiva šolski pouk v slovenskem jeziku, je družba sv. Cirila in Metode ustanovila štirirazredno deško in štirirazredno dekliško šolo. Torej Slovenci morajo plačevati za nemške in italijanske šole, poleg tega pa še za zasebne slovenske šole!

Vprašam Vas: Ali je to mogoče v Avstriji začetkom 20. stoletja? Da, v Avstriji je vse mogoče, to dokazujejo dejstva. In to mora ogorčiti vsacega zavednega Slovenca, da ne pomagajo vse pritožbe in prošnje. Ali smo Slovenci res »tlačani« v državi?

Pravičnost, kje si?

Hočem končati. Ako zasledujemo zgodovino naše države od l. 1848, oziroma od l. 1860, opazimo, da je narodno vprašanje čimbolj pereče in narodni boj vsak dan strastnejši.

V bodočnost sicer ne moremo zreti, vendar pa še vedno upam, da je neopravičen oni pesimizem, češ da nikakor ne morejo mirno skupaj živeti vsi narodi avstrijski v okviru države. Nikakor še ne smemo obupati, da bi ne mogli rešiti narodnega vprašanja. Priznam, da je to vprašanje jako zamotano in nima primere v nobeni drugi državi.

Toda to vprašanje bode mogoče rešiti, ako se nemške stranke enkrat sprijaznijo z dejstvom, da je Avstrija narodnostna država in da je danes vse drugo državno telo, nego je bilo do leta 1866. Do tega mejnika v zgodovinskem razvoju Avstrije tudi ni bilo toliko nagibov za narodne stranke in boje.

Ko pa je Avstrija dobila svojo ustavo, tedaj so se postrila narodna nasprotja. Narodna in politična načela so močnejša, nego vse gospodarske koristi, posebno pa sedaj v dobi, ko živimo in dihamo v nacionalizmu. Vsak, tudi najmanjši narod porabi vsako priliko, da se kulturno razvija. Pa tudi gospodarski razvoj je v ljudskem jeziku hitrejši in gotovejši, nego po ovinku tujega jezika.

Vsa čast onim, ki so ustvarili ustavo, osobito ono iz l. 1861; toda dejstva govorijo glasno in jasno, da ima ustava mnogo vrzelj in da ravno ustava sankcionuje narodnostni boj.

Kako lepo se čita § 19. državnega zak., o katerem se je že toliko govorilo in pisalo, da se že mnogi ustrašijo, ako ga slišijo imenovati.

Ta »slavni« paragraf sicer priznava vsem narodom enake pravice, toda teh pravic nikjer ne določi. To prepušča narodom, da se prepirajo, koliko pravic ima vsaksteri.

Ta splošna določba v ustavi že »a priori« določa le koncesije slovanskim narodom, priznava le v načelu ravnopravnost, toda država te ravnopravnosti ne izvršuje. In ravno zato se taka ustava ne more vzdržati, ki že sama po sebi poraja in pospešuje narodnostni boj. Za Avstrijo absolutno ne zadoščajo one šablonske naprave, kakor v drugih državah. Zato pa so vsled narodnostnega boja razmere postale neznesne.

Jedro tega boja pa so šole. Toda visoka naučna uprava še vedno prezira dejstvo. Naučno ministerstvo se vedno sklicuje na § 6. drž. zakona za ljudske šole, ter sklepa, da je samo višja instanca za pritožbe. Toda naučno ministerstvo je tudi najvišja nadzorovalna oblast in bi moralo skrbeti, da s

odpravijo na šolskem polju razni nedostatki in popravijo krivice. Naučno ministerstvo ima kot sredstvo v rokah § 11. drž. temeljnega zakona glede izvršujoče oblasti, pa tudi § 75 ljudsko-šolskega zakona.

Ravno te dni se je naučno ministerstvo v nekem slučaju zopet sklicavalo na § 6. drž. zakona za ljudske šole, češ, da ima prvo besedo dež. šolski svet. Jaz v istini ne vem, ali imajo dež. in okr. šolski nadzorniki že večjo oblast, ali naučni minister?

Narodnostni boj bi se gotovo hitreje podel, ko bi vsak narod imel vsaj ljudske šole v svojem jeziku. A še tega Slovenci ne dobimo.

Toda slovenski poslanci ne smejo nikdar prezreti, kaj nam je dolžna država. Naše zahteve so pač skromne in izvršljive. Zato, gospoda moja, odločno in jasno izjavim: Dokler bode le en slovenski poslanec v tej zbornici imel svoje mesto in glas, bode vedno moral tolmačiti zahteve in želje svojega naroda, ako hoče sploh poznati in izvrševati svojo poslansko dolžnost. In s tem končam. (Živahno odobravanje. Govorniku čestitajo.)

Nagodbena pogajanja.

Dogovori glede obnove avstro-ogrske nagodbe, v katero se pa mora na vsak način vpoštevati tudi kvota, se še nadalje vrše mej obestranskimi ministri. Tekom večrajšnjega dne je bival na Dunaju ministerski predsednik Szell, ki je sicer prišel radi imenovanja novega trgovinskega ministra, a vendar nad dve uri konferiral s Körberjem. Zanimivo je, da je ravno tem povdom znani poloficiozni organ »Montags-Review« objavil sledečo, bržkone po Körberju inspirirano izjavo: »V sedanjem slučaju se ne gre za novo nagodbo, marveč le za modifikacijo obstoječe nagodbe v prav malo točkah. Seveda ne smemo smatrati za avtentično, da je avstrijski ministerski predsednik v kvotni deputaciji izrazil določno nado, da bodo imela pogajanja dovoljen uspeh. Naš ministerski predsednik je najmanj optimistič napram takim dogodkom. Umestna in resnična je doslej samo druga izjava, da si bo vlada vse prizadela, da se pogajanja čim prej završe, ali pa vsaj pojasni položaj. V minulih dneh se je opetovano čula beseda umrlega ministra barona Lasserja, ki je trdil, da nagodba stane eno vladco. Toda tudi v tem oziru so se razmere premenile. Če se namreč ne doseže sporazumljenje, posledice ne bodo obstojale samo v tem, da pade ta ali oni kabinet, marveč vse razmerje mej obema državama polovicama stopi v ospredje in se premeni.« — S tem je bržkone Körber hotel zapreti avstrijskim politikom, da ne vztrajajo do skrajnosti pri svojih zahtevah.

Wolf.

Shod vsenemških zaupnikov, katerega je Wolf sklical v Brno, je imel zanj ugoden uspeh. Dobil je zaupnico. Schönerer je bil obsojen.

V nedeljo je govoril Wolf v Iglavi. Na shodu je bilo 1000 oseb. Tudi tu je bil Wolf proglašen za častnega moža. Pozival je navzoče, naj se osnuje nova velika vsenemška stranka.

»Egerer Nachrichten« pravijo, da je upravnik »Ost. Rundschau« Guttman zato vzel nase vso krivdo, da reši Wolfa, in pišejo: »Sicer bomo pa tekom časa govorili še o drugih dogodkih s pavšalijami in o še drugem denarju, ki se je plačal za molčanje.«

Volitve na Francoskem.

Prvi veliki volivni boj je bil v Franciji v nedeljo završen. Za 591 mandatov, kolikor jih bo štela nova francoska zbornica, je bilo priglasihih 2450 kandidatov najrazličnejših strank in je odpadlo torej povprečno na vsak mandat po četrto kandidatov. Po končnem uradnem zapisniku, kakor ga objavlja »Agence Havas«, je bilo pri tej prvi volitvi izvoljenih 248 ministerielnih ter 163 protivladnih kandidatov, potrebnih pa je še 177 ožjih volitev, ki se vrše šele 11. maja. Pripomniti pa treba, da se pri teh navedenih številkah pokaže razlika za tri mandate. Izvoljene poslance razdeli vlada takole: 88 je radikalcev, 81 protivladnih, 81 vladnih republikancev, 49 radikalnih socialistov, 42 nacionalistov in 24 socialistov. Tudi pri tej sestavi se pokaže razlika za 1 mandat. Po

tem izkazu so ministerielni republikanci ohranili dosedanje moč, istotako konservativci in radikalni socialisti, radikali so izgubili 13 in dobili 12 mandatov, socialisti izgube 4, dobe 2, protivladni republikanci izgube 23 in dobe 19. Najbolje so se pa držali nacionalisti, ki so pridobili 14, izgubili pa le 7 mandatov.

Pariz sam se je držal izborni. Osvojili so sigo protivladinovi. Izmej doslej izvoljenih 18 poslancev je namreč 16 protivladnih, od 22 mandatov, ki se odločijo v ožji volitvi, jih pa po dosedanjem računu pripade 12 protivlad. in le 10 ali pa še ne toliko vladnim strankam. Prvi bodo torej imeli vsaj 28 poslancev, drugi pa le 12.

Po dosedanjih vspehih se torej še ne more z gotovostjo trditi, si bo li mogla vlada ohraniti dosedanje, od 40—60 glasov broječo večino ali ne, ker je vse odvisno od izida 177 ožjih volitev. Vlada sicer računa, da bodo pri ožji volitvi dobili vladinovi brezdvomno več nego dve tretjini mandatov, toda ta njen račun se nikakor ne bo obnesel. Če šteje take mandate za zanesljivo svoje, kot je Millerandov, ki je dobil v Parizu 4935, nacionalistiški protikandidat Pechin pa 4185, in je poleg tega še blizu 2400 glasov bilo oddanih proti vladnim kandidatom, smemo upati, da se bo vlada grozno uračunala. Sicer je izključeno, da bi dobile opozicijske stranke dne 11. maja vseh 133 mandatov, kolikor jih jim manjka do absolutne večine, ravno tako se pa sme trditi z ozirom na častne manjšine protivladnih kandidatov, da si bo vlada silno težko priborila še 108 mandatov ter s tem dosegla večino, kakoršno je imela v dosedanjih zbornici. O sijajni zmagi židovsko-framasonске klike torej ne more biti govora.

To se tudi vidi na prvi hip iz raznih židovskih glasil. Grozno jih boli silni poraz v Parizu, pred vsem pa nepopisna blamaža, ki so jo doživeli židje s svojim Brissonom. Ta najbolj zagrizeni sovražnik jezuitov in nestrpen framason pride sicer v ožjo volitev z nacionalistom Tournadem, toda ker je dobil drugi Brissonov protikandidat, ki je tudi nacionalist, veliko število glasov, bodo židovski framasoni podlegli z najmanj 2000 glasovi. — Ker je v Algiru, koder se lahko delajo volitve po znanem receptu, zmagal vladinovec proti antisemitu Drumond, se sedaj židje norčujejo iz Pariza, češ, da je še bolj nazadnjašk, nego »divja« Afrika. To je pa tudi edina »tolazba«, ki jo imajo židovski šornalisti po prvi glavni bitki.

Dr. Leyds o mirovni pogajanjih.

Na neko vprašanje, kaj sodi o sedanjih mirovni pogajanjih v Južni Afriki, je dal burski zastopnik dr. Leyds v Bruslju nekako naslednji odgovor: Mirovna pogajanja so se izjalovila. Mej Angleži in Buri so se namreč pojavila prevelika nasprotja. Mej tem ko zahtevajo Buri popolno neodvisnost in amnestijo za se in za vse upornike, nočejo Angleži ničesar slišati o teh dveh zahtevah. Dokler se Angleži ne udajo v teh dveh točkah, Buri ne morejo odložiti orožja, ker bi to imelo zanje najslabše posledice. Z rodbinami v kapski koloniji in sploh v celem južnem delu so Buri v tako ozki zvezi, da bi brezdvomno navstal notranji razpor, če bi tudi zanje ne izposlovali popolne amnestije. Afrikanci ne marajo miru brez neodvisnosti in amnestije in bi se borili tudi proti Burom, če bi hoteli paktirati preko njih z Angleži. Angleški oficirji kajpada sedaj nočejo z barvo na dan, ker se boje velike krize, ki preti v tem slučaju afrikaniskim papirjem in pa splošnemu finančnemu položaju, ki se je ravno vsled ugodnih vesti z bojišča zdato izboljšal. Najboljši dokaz, da ni govora o miru, so najnovejša poročila o novih bojih na južno-afriškem bojišču.

Iz brzojavk.

Pri drž. zbornski volitvi v češkem mestnem okraju Pizek Volin je zmagal Mladoček dr. L. Dvorak. — Iz Karlovih varov se poroča, da bo dr. Engel jeseni sprejel mandat. — Iz Petrograda se poroča, da se car bavi s svoječasno od Loris Melikowa izdelanim konstitucijskim načrtom. — 25-letnica rusko-turške vojne. V petek je minolo 25 let, odkar je Rusija

Turčiji napovedala vojno. V proslavo tega dne so se slovanska društva Rusije pripravljala na svečanost, ali ker so bili sedaj pravoslavni velikonočni prazniki, se je proslava odložila na 30. dan t. m. — Vlado v Curihu so dobili v roke združeni radikali in soc. dem. — Za splošno volivno pravico je včeraj demonstriralo v Stockholmu v Svediji nad 30.000 oseb. — Demisijo laškega vojnega ministra di San Martino je laški kralj sprejel. — Volitve trg. pomočnikov na Dunaju je sedaj namestništvo potrdilo in zavrnilo magistratovo razveljavljenje. Izvoljen je torej Pick s svojimi soc. dem. sodrugi, ki takoj nastopi vlado. — Španski prostozidariji so imeli v Parizu sestanek s francoskimi prostozidariji. Dogovor je bil o boju proti kraljevemu prestolu na Španskem.

Dopisi.

Iz Spodnje Idrije, 29. aprila. Ločeni smo od sveta, živeč mirno brez vsake važne premembe. Rudarji hodijo na »šhte« in zopet domov k svojim dragim, vse drugo pa je kakor drugje. Govori se pa, da nas hočejo vendar le združiti po železnici s Sv. Lucijo na Goriškem. Bog daj, željno pričakujemo tega trenutka. Naj nas zvežejo tudi z Besarabijo, da bi le vriskal mimo nas črni konj.

Seveda bi bilo mnogo bolje za nas, da bi imela Idrija direktno zvezo z Ljubljano. Pomagaj si, če si moreš!

Čujemo, da dobimo tudi novo šolsko poslopje. C. kr. okr. šolski svet logaški je v tej zadevi že zboroval ter tukajšnjemu krajnemu šolskemu svetu naročil, da se prične s predpripravi.

Kaj potrebni smo ognjegasnega društva! Res je Idrija blizu, a v skrajnej nevarnosti bi nam ne moglo idrijsko ognjegasno društvo pravočasno prihiteti na pomoč. Pri nas je veliko moči, ki bi se dale prav dobro uporabiti v tem društvu. Le dobre volje je treba. O tej za našo obdino zares velevažni akciji treba bo še marsikako izpregovoriti. To se bo lahko dalo, vsaj je ljudstvo v obče previdno in dobro.

Kakor vsako leto, tako je tudi letos sl. okrajna posojilnica v Idriji podarila našej šoli kakor tudi kmetijski podružnici po 40 kron podpore. Za ta veliki-dušni dar se jej izreka tem potom najiskrenejša hvala.

Iz Srednjega na Goriškem, 28. aprila. (»Pošta v farovžu«). Pod tem naslovom je prinesla jedna zadnjih števil »Soč« dopis iz Srednjega. Za »Soč« je seveda pricapljal tudi »Primorec« in njih duševen brat »Slov. Naroda«. Resnici na ljubo moramo omeniti, da se na Srednjem ne ustanovi nobena »pošta«, in to vsled tega, ker že deluje od 15. febr. t. l. »cela« »pošta«, vsled katere obliva mrzel pot naše napredne, obstoji v — poštni nabiralnici, ki ima 3kratno tedensko zvezo z Ročanjem! S to pošto, katere odpraviteljica je vikarjeva sestra, je zadovoljna večina in ji tudi zaupa razen 2—3 »inteligentnežev«, ki so dali duška svojemu razburjenemu srcu v omenjenem »Sočinem« dopisu. Radovedni smo pa, če bi večina bila zadovoljna, ako bi imeli nabiralnico tisti, ki ji sedaj nasprotujejo. Da se v farovžu stika za naprednimi dopisniki, je popolnoma neutemeljeno in predrzno sumničenje, v katerem se najbolj zreali duševno naziranje dopisnikovo, ki ne potrebuje komentarja.

Da bi bila pošta v župnišču, zato se ni v župnišču nobeden potegoval. Res je pa, da je c. kr. komisar Svečeny po ogledu sam ponudil vikarjevi sestri poštno nabiralnico, ki jo je sprejela in še isti dan pred njim podpisala dotično izjavo.

Radovedni smo, če bodo napredni listi smatrali kot dolžnost, svojim čitateljem popraviti dotično vest. A vsakdanje izkušnje uče, da mi s tem od njih preveč zahtevamo. Vederemo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 29. aprila.

Volitve v okrajno bolniško blagajno ljubljansko. »Narod« se veseli, da so pri nedeljski volitvi v dvornem okraju soc. dem. s tujimi delavci nad domačimi dosegli par glasov večine. To veselje je čudno. »Narod« naj bi pač vedel, da bi bila zanj in njegove soc. dem. večina v bolniški blagajni nevarnejša, kakor krič. socijalna, ki nikdar ni izrabljala svoje večine v strankarske namene. Za omajanje liberalne trdnjave v Ljubljani bi bilo par soc. dem. uradnikov v bolniški blagajni kakor nalašč. Zato le ne preveč veselja! Sicer pa še nikakor ni gotovo, da bodo soc. dem. imeli tako večino. Kar se

tiče nadaljnega »Narodovega« poročila, da bi kdo komu onemogočil agitacijo, je to zapisal v »Narodu« skoro gotovo »Narodove« socialni demokrat Linhart. Če je hodilo za nekom neko šlovede, znano po smešnosti svojega nastopa, se je pač malo utrudilo, družega vspeha pa ni imelo.

Kaj je z efektno loterijo? »Narod« je včeraj zabeležil vest, da se je »Društvo za zgradbo zavetišča in vzgojevališča« razšlo, kar se je pa zgodilo že 20. marca t. l. kakor smo zabeležili takrat v »Slovenecu«. »Narod« seve zamolči, da se je društvo razšlo radi tega, ker je doseglo svoj namen in ustanovilo zavetišče v graščini Rakovnik, pač pa prihaja na dan z naslednjim zahtevom: »Ker se je društvo razšlo, prosimo novič pojasniti, kaj je z efektno loterijo?« Tako vprašanje je mogoče samo pri »Narodu«, čegar uredniki sproti pozabljajo, kaj se okoli njih godi. »Slovenec« je že pred meseci pričel vzdignjene številke efektne loterije. Ako je »Narod« to prezrl, ne moremo pomagati. Žrebanje se je vršilo 30. decembra v pričo notarja g. dr. Voka. Ako je »Narod« urednik imel kako srečko in bi si želel zadeti merda kake srebrne žlice, naj nas zopet počasti z vprašanjem.

»Slovenija« na Dunaju. »Elinost« pravi, da marsikoga, ki je zasledoval polemiko o zadnji dijaški akciji v celjskem vprašanju, bodo zanimala volitve »Slovenijanskega« odbora za letni tečaj. »Elinost« pravi, da »Slovenija«, prej liberalna in živčeva ob medli hrani liberalne politike, je sedaj narodno-radikalna z jur. Ferjančičem na čelu. — Ali ni bilo to nekako glasovanje o tem, kako dunajsko napredno dijaštvo ceni častno članstvo dr. Tavčarjevo? In dr. Tavčar se bo še ponašal, da je »častni član« Slovenije!

Osebnosti. Postnim kontrolorjem v Celovcu je imenovan g. Jer Streit. — Orožniškim nadporočnikom je imenovan orožniški poročnik g. Rudolf pl. Detela v Celovcu.

Tridesetletnica zdravnika gosp. Finza. Okrožni zdravnik gosp. Fran Finz praznoval bo dne 10. maja t. l. tridesetletnico svojega sodelovanja kot član ljubljanskega prostovoljnega gasilnega društva. G. Finz ima dokaj neprecenljivih zaslug za gasilno društvo ljubljansko in društvo — kakor čujemo — mu namerava o tej priliki prirediti primerno ovacijo. G. Finz po vsi pravici zasluži za svoje dolgoletno šlovelokljubno delovanje vsega priznanja.

Št. Jakobsko-trnovski volivci se uljudno vabijo, da se udeležijo prijateljskega sestanka jutri v sredo ob 8. uri v gostilni pri Kamničanu.

Obštinske volitve v Celovcu so se včeraj vršile v III. razredu. Kakor je bilo pričakovati, so zmagali kandidati dosedanjih mogotcev: Eckhard, Tchellull, Neuner. Dobil so 367 oz. 361 glasov. Neuner je dobil izmed imenovanih najmanj glasov. Soc.-dem. so dobili 73 glasov. Radovedni smo, če ostane Neuner mož-beseda in odkloni izvolitev. Bržkone bo pozabil na svojo izjavo in sprejel mandat v III. razredu.

Kap je zadel v Mariboru lekarnarja Vlacava Königa.

V Kropi je bil v nedeljo slovesno pripet zaslužni križec orožniškemu postajevođji gospodu Jos. Debevcu. O tej slavnosti bomo več poročali jutri.

Sneg so dobile koroške gore do 1000 metrov morske višine. Tudi na kamniških planinah je zapal več cm visok sneg. Tudi v Ljubljani smo zapazili danes zjutraj nekaj snežink.

Kamnoseki v Trstu. V Trstu je bil dne 27. t. m. kamnoseški shod, na katerem so sklenili sledečo resolucijo: Kamnoseki zahtevajo pri plači do 180 glđ. na dan po 15%, in pri višjih 10% zvišanja. Orodje in njega popraviljanja bodi dolžnost mojstrov. Deveturni delavnik se naj strogo izvršuje. V knjižico mora mojster zapisati dela, ki jih je delavec izvrševal, in plačo, ki jo je zato dobil. V razsodišče so bili izvoljeni: Anton Čermol, Janez Melok, Anton Slokar in Anton Sedmak.

Velik vihar so imeli včeraj ponoči v Trstu.

»Domenico Rossetti«, novo laško politično društvo v Trstu, se je konstituiralo. Načeluje društvu bivši tržaški župan

Dompiert. Lepaki na tržaških vogalih nazonanjajo, da bo društvo izvrševalo strogo kontrolo nad občinsko upravo.

Štrajk v Karpanju. Iz Pazina se poroča: Zahteva štrajkujočih rudarjev so odklonjene, štrajk traja radi tega dalje. Mir se ni kalil.

Obilen lov sardel. Ribiči iz Gradeža so nalovili minole dni ogromno množino sardel. V noči med ponedeljkom in torkom minolega tedna so izročili trem tovarnam za konserviranje rib 600 000 komadov sardel in jih nalove vsaki dan od 100—300 tisoč.

Suša. Iz raznih krajev posebno iz zapadne Istre prihajajo glasovi o hudi suši, ki preti zadušiti v kalu novo setev in je nevarna zgodnjemu krompirju, zelenjavi in sošivju. Tudi na Goriškem postaja že suho in bi bilo jako želeli, da jim B g pošlje mirnega dežja.

Ljubljanske novice. Društvena godba v Ljubljani. Občni zbor ljubljanske društvene godbe bo 3. maja ob 8 zvečer v steklenem salonu gostilne »Avstrijski cesar«. Godba priredi jutri zvečer mirozov, 1. maja zjutraj budnico, po njej pa brezplačen koncert v Švicariji. — Dva nova »sodna pristava«. V soboto je prišel k gospej Dolenčevi Ivan Štruc ter se ji je predstavil za sodniškega pristava, češ, ako mu dá 40 K, preskrbel bo, da se znana preiskava proti njenemu možu ustavi. Poklican je bil g. Verčič, ki pozna vse osebe na sodnji od prvega svetnika do zadnjega pisarja. G. Verčič je hitro spoznal, da ima opraviti s sleparjem, a Štruc je ves čas mrmral, da bo gospej žal, ako mu ne dá 40 K. »Vi ste navaden slepar«, dejal je g. V. »sodnemu pristavu«, g. »sodni pristav« je pa hitro zagrabil za kljuko in zbežal. G. Verčič je hitel za njim in prijel sleparja. Na policiji je »sodni pristav« povedal, da ga je za tak nastop nagovoril bivši narednik in »Fechtmeister« Ivan Knific. Tudi Knific so prijeli. Knific in Štruc sta sedaj v službi na Žabjaku. Koliko plačila bode ta dobila, bomo poročali. — »Majland« na bojišču. »Majland« nazivajo v Ljubljani voz za arestante. Včeraj se je na Dunajski cesti stoplo pet uslužbencev južne železnice. Posebno hud je bil Jožef Roje. Policija je posredovala, a aretovanje je bilo težavno, ker so bili razgrajči nekoliko preveč napiti žganja. Razgrajade ni bilo mogoče prej spraviti v zapor, da so pripeljali na bojišče »Majland«, v katerega so jih pobasali. — Razbijanje v cerkvi. Po klopek je zbijal včeraj v cerkvi sv. Nikolaja slaboumni Ivan Pirnat, tako, da so ženske kar iz cerkve bežale. Poklicati so morali stražnika, ki je preskrbel Pirnatu čez noč stanovanje na rotovžu. Bi li ne bilo umestno, da bi se ta revež, ki vedno postaja okoli in nadleguje ljudi, spravil v hiralnico? — Policijo preslepil je Ivan Lavtižar. Napil se je tako, da je obležal na ulici. Policaju, ki ga je našel in zbudil, simuliral je bolezen in zahteval, naj se ga odda v bolnico, kar se je zgodilo. Zdravnik v bolnici je pa spoznal, da je Lavtižar pač radi preobilo vžite pijače malo »švah v nogah«, da pa ni bolan. Lavtižar je hočeš nočeš pijanost moral prespati v zaporu. — S 1. majnikom nameravajo ostaviti delo vsi ljubljanski tesarji. — Iz Marijanišča usla sta 10letni učenec Evstahij Bragetto in 8letni Franc Bahar. Sla sta menda proti Trstu. — Nove hiše. »Narodna tiskarna« ne zgradi svoje hiše ob vogalu Dunajske ceste in Sodne ulice, ampak v Knaflvi ulici. Prvotno stavbišče je zamenjala s fotografom Landauova vrtom v Knaflvovih ulicah. Na prvo imenovanem prostoru bode »Kmetiška posojilnica za ljubljansko okolico« zgradila novo poslopje. — Zgubil je Franc Sircelj srebrno uro. — Ljubljanski soc. dem. prirede 1. maja dopoldne shod v kazini, zvečer pa veselico. — Belgijci iz Trsta. Prvi bataljon pešpolka štv. 27. pride prve dni meseca maja nazaj v Ljubljano.

Nemški Schulverein je dobil izplačanih 51.000 K kot zapuščino v Gradcu l. 1899 umrlega dr. Jožefa Krista.

Ruski turisti na Avstrijskem. Avstrijsko ministerstvo se je zavzelo za to, da se radi privabljenja ruskih turistov v Avstrijo izda »Putevoditelj« v ruskem jeziku.

Umrli je na Dunaju v 51. letu svoje dobe okrajni nadkomisar pri c. kr. nižjeavstrijskem namestništvu gosp. Pavel vitez Luschin Ebengreuth, sin bivšega deželno-sodnega predsednika v Ljubljani.

Prvo društvo hrvaških uradnih slug v Zagrebu blagoslovi letos svojo društveno zastavo.

Nova tiskarna na hrvaškem jugu. »Crvena Hrvatska« v Dubrovniku je dobila koncesijo za lastno tiskarno. Z mesecem julijem bode »Crvena Hrvatska« pričela izhajati trikrat na teden.

Iz Zadra se poroča, da je stavka Lloydovih delavcev v Zadru končana. Dobili so povišano plačo.

Dvoboji v Zagrebu. Radi pretepa v kavarni Bauer v Zagrebu mej dijaki in častniki se je včeraj vršil dvoboj mej iuristom Hafnerjem in nadporočnikom Tomičem, ki je bil na rami težko ranjen. Potem je sledil dvoboj mej Hafnerjem in poročnikom Georgievicem, ki je bil ranjen na glavi in roki. Hafner ni bil nič ranjen. Nadaljni dvoboji slede.

Koncesijo podelila je visoka deželna vlada kranjska firmi »Hamburg-Amerika Linie« za otvoritev agenture v Ljubljani za odpravo potnikov in odpošiljatev v prekomorske dežele. Ta družba, katera je že pred leti imela tu tudi svoje zastopništvo, velja kot največje in najstarejše parobrodništvo sveta, ima največje ter najvarnejše velikanke parobrode, ter oskrbuje vožnjo zvezo na vse dele sveta, osobito pa na Severno Ameriko (New York) ter velja na tej progi kot najhitreje vozeča. Več pove današnji in-serat

Morilec hotelirja Wolfa v Pragi — Slovenec. Poročali smo, da so v nekem jarku ob praških Hradčanih dobili umorjenega hotelirja Wolfa iz Francovih varov. Wolf je popival z vojaki, zato so sumili, da je njegov morilec vojak. Preiskava je dognala, da je morilec vojak pri trainu Franc Toutzka iz Št. Jakoba pri Mariboru. Dogovoril je s svojima tovarišema Tellekom in Etzowskim z Wolfom sestanek na Hradčanih. Ta trojica je sklenila Wolfa umoriti. Ko je Wolf prišel v jarek, ga je Toutzka omamil s kamenjem in ga potem ubil. Ko so vojaki oropali svojo žrtev, so zbežali. Nagrado, ki je bila razpisana za onega, ki naznani morilca, dobi neka deklica, s katero je Toutzka veliko oropanega denarja zapravljal. Vsi trije storilci so bili že dolgo časa pri vojaki in so že vsi predkaznovani. Pri Toutzki so dobili hotelirju Wolfu oropane stvari.

Najnovejše od raznih strani. 126 jedi je bilo pri obedu, katerega je priredil te dni kitajski veliki tajnik Jung Lu poslanikom v Pekinu. Priznati se mora, da se mož resno trudi, osladiti poslanikom bivanje v Pekinu. — 20 kmečkih vstajev obešenih je bilo na Ruskem v okraju Poltava. — Trust za goveje meso so snovali ameriški mesarji. Vlada ameriških združenih držav je ta trust prepovedala. — Hrvaški minister Cseh si je zlomil roko. — Velik potres so imeli v Šemahi včeraj zvečer. — Slana je nastopila po raznih krajih v naši državi in naredila mnogo škode, posebno na sadežih. Obsojeni jetniški pazniki V pravdi proti paznikom blaznice v Krakovem so bili trije pazniki obsojeni od 4—6 mesecev teške ječe. Eden je bil oproščen. Pazniki so nekega blaznega mučili na tak način, da je valed tega umrl. — Potres v Dalmaciji. Dne 26. t. m. ob 9 uri 36 minut dopoldne so imeli v Sinju in Kninu močan potres, ki je trajal pet sekund. — Sleparija kiharja. Kihar Zala je ogrsko vlado oškodoval za 60.000 K s tem, da je navoril tovarno, ki je naročeni kip utrla, da je zahtevala 60.000 K več, nego njen budimpeštanski zastopnik. — Nova uredba na državnih železnicah. Na drž. železnicah na Tirolskem se na kolodvorih dobe košarice z mrzlimi jedili, steklenico vina, kisle vode itd. Košarica ostane last konsumenta. — Samomor stoletnega starca. V Parizu se je obesil 100letni Martin Cosnard, ker je bila njegova 78letna hči tako sitna, da je ni mogel več prenašati. — Sv. oče se je izrazil o južnoafriški vojni: To je moja zadnja velika žalost. — Zrtve defraudanta Keckemettyja so uradniki davčnega urada, ki morajo pokriti njegovo poverljeno svoto in so prišli v disciplinarno preiskavo. Nekaj uradnikov bo odatavljenih. — Oče ga je ustrelil. V Neudorfu na Litvi je 65letni hišni posestnik Ignacij Kernhoffer ustrelil svojega

sina. Oče je bil jezen na sina, ker je ne-pošteno živel. Sin je bil takoj mrtev. — Odpovedana poroka. V petek bi se morala vršiti v Pragi poroka grofice Henrike Chotek s princem Stanislavom Radziwillom. Nekaj ur pred poroko je bila zaroka razrušena, ker ima ženin nad 1 milijon dolgov in ker ta dolg rodbina neveste ni hotela prevzeti. — Samomor državnega višjega pravdnika. V Satoralju Ujhely se je ustrelil drž. višji pravdnik Jož. Hlavatky radi dolgov.

Francozi, ki so ravnokar slavili stoletnico Viktorja Hugona, se pripravljajo, da praznujejo slovesno tudi stoletnico Aleks. Dumasa starejšega.

Društva.

(Citalnica na Vrhniki) priredi svojim udom in vabljnim gostom v nedeljo 4. maja 1903 v društveni sobani zabavo veders petjem, prosto zabavo in plesom. — Začetek ob 8. uri zvečer. — Ustopnina za ude in njih rodbino prosta, za neude po 60 vin. — K obilni vdeležbi uljudno vabi odbor.

(Slovensko katol. akademsko društvo »Danica«) na Dunaju priredi v četrtek dne 1. maja t. l. svoj VII. redni občni zbor s sledečim vspeodom: 1. Citanje zapisnika. 2. Poročilo odborov. 3. Poročilo revizorjev. 4. Volitev odbora. 5. Slučajnosti Lokal: »Bayerische Bierhalle«, L. Reichersrathstrasse 15. Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Darovi.

Za revno šolsko mladino je darovala »Kmetiška posojilnica za okolico ljubljanske šole na Ježici in v Želimljah po 30 K za kateri dar se županstvu toplo zahvaljuje.

Telefonska in brzovajna poročila.

Za pogoreloe v Zdenski vasi.

Dunaj, 29. aprila. Dr. Šusteršič in tovariši so danes v državnem zboru uložili nujni predlog za podporo pogorelcem v Zdenski vasi.

Dunaj, 29. aprila. (C. B.) Poslanska zbornica je vsprejela danes poglavji »tobak« in »sol« ter poglavje o »kolekih«, »taksah in pristojbinah«, in pričela razpravo o »mitnicah«. Finančni minister je izjavil, da bo vlada odpravila mitnice s 1. jan. 1903, ako bo ugoden finančni položaj.

Dunaj, 29. aprila. (C. B.) Zbornica je pri glasovanju po imenih s 133 proti 113 glasovom odobrila postavko o mitnicah v smislu odsekovega predloga. Nato so bila sprejeta tudi ostala poglavja proračuna finančnega ministerstva ter se je pričela razprava o proračunu za trgovinsko ministerstvo.

Dunaj, 29. aprila. Danes se je izvojevala bitka o mitnicah z zmago vlade in fin. ministra. Vsled predloga češkega agrarca Rataja se je glasovalo po imenih. Predlog odsekov, da mitnice še ostanejo, je bil sprejet s 133 glasovi proti 113, torej z večino 20 glasov. Za ohranjenje mitnic so glasovali Poljaki, češki veleposestniki, nemška ljudska stranka, nemški veleposestniki in slovenski liberalni poslanec Plantan. »Slovanski centum« in »Hrvatsko-slovenski klub« sta glasovala za odpravo mitnic.

Petrograd, 29. aprila. Iz dobro-poučenih krogov se čuje, da bo car v kratkem dal Rusiji novo ustavo.

Amsterdam, 29. aprila. Burskim vodjem je došlo iz Južne Afrike poročilo, da je večina burskih poveljstev angleške mirovne pogoje zavrgla.

Dunajska borza

dne 23. aprila.

Skupni državni dolg v notah	101:55
Skupni državni dolg v srebru	101:40
Avstrijska zlata renta 4%	120:40
Avstrijska krona renta 4%	59:60
Ogerska zlata renta 4%	119:85
Ogerska krona renta 4%	97:75
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 glđ.	1597:—
Kreditne delnice, 160 glđ.	684:—
London vsta	240:10
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117:17 1/2
20 mark	23:45
80 frankov (napoleonador)	19:07
Italijanski bankovci	93:15
C. kr. cekini	11:28

Zitne cene

dné 26. aprila 1902.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za pomlad	K 9-20	do 9-25
„ maj	9-00	9-01
„ jesen	7-43	7-48
Ri za pomlad	7-20	7-28
„ maj	6-87	6-85
Koruzna za maj-junij	5-14	5-15
„ oktober	5-28	5-29
Oves za pomlad	6-93	6-94
„ oktober	6-19	6-20

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K 8-97	do 8-98
„ maj	8-85	8-86
„ oktober	7-88	7-89
Ri za april	7-28	7-30
„ maj	6-56	6-57
„ oktober	6-79	6-80
Oves za april	5-86	5-87
„ maj	4-84	4-85
„ julij	5-00	5-01
„ oktober	5-00	5-01

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 9-15	do 10-70
„ južno zel.	9-30	10-70
Ri	7-50	7-77
Ječmen	7-20	8-30
„ ob Tisi	6-85	7-75
Koruzna ogerska, stara	5-75	6-65
„ nova	5-20	5-30
Cinkvant	6-35	6-70
„ stara	7-02	7-25
„ nova	7-75	10-75

Meteorologično poročilo.

Širina nad morjem 3062 m, srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v Celziju	Vetrar	Nebo	Poklona v 24 ur
28	9 zveč.	736.0	3.0	p. m. vzh.	dež	
29	7. jut.	732.4	2.5	sl. svzh.	oblač	37
	2. popol.	730.5	6.4	p. m. vzh.	del. jasno	

Srednja večerajša temperatura 3.7, normale: 11.7
V hribih daleč navzdol leži sneg.

== Tiščenje pri želodcu ==
izhaja mnogokrat iz motenega prebavljanja in odstranjanja

rogaška kislina voda,
ako gorko piješ na tešče želodec, navadno to bolečino. 420 1-1

Zahvala. 542 1-1

Vsem, ki so raniko gospo

Jerico Hribar
mokarico

v njeni dolgotrajni bolezni obiskovali in tolažili ter jo spemili k zadnjemu počitku, izrekamo najsrčnejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 29. aprila 1902.

Žalujoči ostali.

Oblastveno potrjena

Hamburg-Amerika Linie

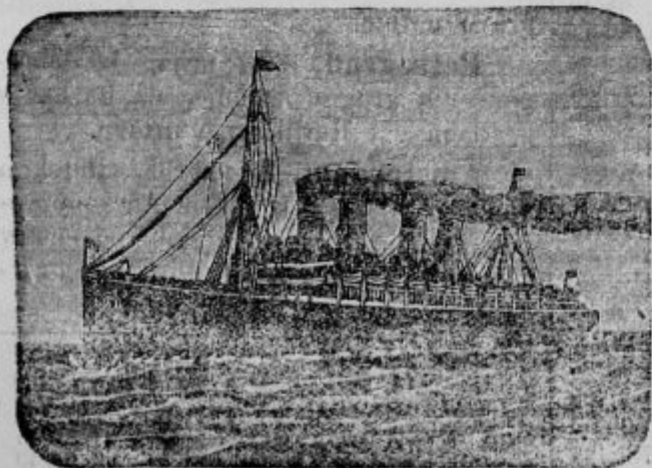
agentura LJUBLJANA, Marijin trg št. 1

za odpravo potnikov in pošiljatev čez morje, zlasti pa v Severno

AMERIKA

Največji, najhitreje vozeči ter najvarnejši parobrodi na svetu, odhod iz Hamburga po trikrat na teden. 541 5-1

Hamburg-New York 6 dni!!

Vsaka pomorska nevarnost popolnoma izključena, dobra prosta hrana, solidna postrežba, primerno nizke cene v vseh razredih. Vsakršna pojasnila točno in zastonj, ter vozne karte za velikanske brzo- in poštne parobrode daje

Hamburg-Amerika Linie

agentura LJUBLJANA
Marijin trg št. 1

nasproti frančiškanski cerkvi.

543 1-1

Marija Horvat in rodbine: Horvato, Korenčan-ova in Mandelj-nova naznanjajo pretužno vest, da je iskreno ljubljeno soprogo, oziroma oče, stari oče in tast, gospod

Matija Horvat

čevljarški mojster in meščan

po dolgotrajni, mučni bolezni, prešiden s sv. zakramenti za umirajoče, danes ob 12. uri popoldne, 69 let star, mirno v Gospodu zaspal. Pogreb nepozabnega rajnika pojde v sredo, dné 30. aprila t. l., ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Sv. Petra cesta št. 32, na pokopališče k sv. Krištofu, kjer bodo položeni zemeljski ostanki k začasnemu počitku. Drega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in prijazno spomin.

V Ljubljani, dné 28. aprila 1902.

VABILO

na

II. občni zbor

„Vzajemne zavarovalnice proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov v Ljubljani“

kateri se bode vršil

dné 12. maja 1902

ob 2. uri popoldne

v društvenih prostorih (Medjatova hiša) v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Računsko poročilo nadzorništva.
2. Poročilo revizorjev.
3. Letni račun in bilanca.
4. Odobrenje računa in bilanca.
5. Dopolnilna volitev peterih članov v nadzorništvo.
6. Slučajnosti.

Drugi občni zbor se bode vršil v smislu § 31. društvenih pravil, ker ni bilo pri prvem 200 glasov zastopanih.

544 1-1 Nadzorništvo.

P. T.

Ministerstvo za nauk in bogočastje (odredba list XIV ex 1900) odredilo je

preskušanje strelovodov

vsako, oziroma vsako drugo leto.

Za obila preskušanja postavljanja in popraviljanja strelovodov priporoča se z velespoštovanjem 527 3-2

Alozij Fakin,

oblastv. potrjeni strelovodec in preskušalec.

Glince št. 96, pošta VIČ pri Ljubljani.

Razpisuje se

služba organista in cerkvenika

na Vačah.

Cecilijanec ima prednost. — Služba se lahko takoj nastopi. 525 3-3

Župni urad Vače.

Ispraznjena je 519 2-2

služba organista in cerkvenika

v Dolu (Lustthal) pri Ljubljani.

Prosilci naj se obrnejo na tamošnji župnijski urad.

Oljnat barve v kopirarnih škatlicah za razprodajalce in lastno uporabo se dobé pri tvrdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice 524 5 12-1 Vnanja naročila proti povzetju.

Semenj

kateri bi se imel vršiti dné 4. maja t. l. v

DOMŽALAH

se je vsled dovolbe visoke deželne vlade za letos prestavil v dan

1. maja 1902.

Županstvo Domžale dné 25. aprila 1902.

Janežič s. r. župan.

529 2-2

Otvoritev notarske pisarne.

Na mnoga vprašanja dovolim si pojasniti, da je smatrati mojo s 1. majnikom v pritličji hiše št. 16 na Bregu v Ljubljani otvorjeno pisarno povsem

novim uradom,

kajti ni eden ni drugi pred kratkem v Ljubljano premeščenih dveh notarjev ni bil imenovan naslednikom umrlih notarjev gg. Gogoli in Schönbetteru, toraj niti eden niti drugi ni prevzel nobene slednje navedenih notarskih pisarn.

Dr. Rupert Bežek,
c. kr. notar.

540 5-1

Otvoritev notarske pisarne.

Podpisani si usoja vljudo javiti, da je pričel uradovati s

24. aprilom t. l.

v pritličju hiše šte. 5 na Valvazorjevem trgu v Ljubljani v stari pisarni zamrlega notarja gospoda Ivana Gogole.

Dr. Karl Schmidinger

526 6-3

c. kr. notar.

Spretni zastopniki se povsod sprejmó!

Svetovnoznaní

!!! Nad 300.000 v rabi. Nad 500 prvih odlik. !!!

Alfa-Laval-Separator-ji

so najboljši posnemavci smetane.

Je dobiti v 14 različnih velikostih, ki posnamejo od 40—2000 litrov v eni uri.

Popolne oprave za dobivanje sirotke za roko in za par,

pa tudi vse druge stroje za mlekarstvo izdeluje in posilja

Akejska družba Alfa-Separator, Dunaj.

Zaloga za južne dežele v Gradcu, Annenstrasse 26.

Podružnice: Budimpešta, Praga. 135 52-14

Ceniki, podučne brožure, proračuni in načrti za mlekarne na razpolago. Svét se daje v vseh zadevah mlekarstva. Zahteva naj se naš strokovni list »Alfa-Mittheilungen« brezplačno.

Posebnost: Turbine na par, Posebnost: naprave mlekarne.

Posebnost: Posode za prevažanje moka brez gumija.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 42